

UUTISJYVÄT

Nitraattiasetusta uudistetaan

Nitraattiasetuksen uudistus on ollut käynnissä kohta jo pari vuotta, mutta työtä ei ole saatu vielä päätökseen. Kun asetus joskus aikanaan tulee voimaan, on viljelijöiden koulutus asiasta tärkeää. Sivu 4

Renkirinki - Rengin paikka auki

Onko Renkirinki vastaus maatalouden työtaakkaan ja toisaalta työttömyyteen. Sivu 9

Ruukin maaseutunuoret:

Matalan kynnyksen toimintaa koko perheelle

MTK-Ruukin maaseutunuoret kokoaa noin kymmenen aktiivisinta kuukausittain yhteen. Toiminta käynnistettiin toukokuussa. Tarkoituksena on järjestää ja ylläpitää hauskaa yhdessäoloa, miettiä myös ammattiasioita ja oppia lisää järjestötyöstä, kertoo MTK-Ruukin maaseutunuorten sihteerinä toimiva Tiina Niemelä. - Teemme sellaisia asioita, joita jäsenet toivovat, puheenjohtaja Tauno Paakkari sanoo. Ruukin maaseutunuorilla on toiminnassa myös Facebook-ryhmä MTK-Ruukin-maaseutunuoret. Sivujen kautta tehtiin kysely, jossa tiedusteltiin, mitä toimintaa maaseutunuorilta toivotaan.

- Sitten pyrimme järjestämään erilaisia tapahtumia, Tiina Niemelä sanoo. MTK-Ruukin johtokunnassakin istuva Ville Junnila sanoo, ettei toiminnasta saa tehdä liian vakavaa. - On tärkeämpää, että me viihdymme yhdessä, jaamme vapaasti ajatuksiamme ja tapaamme ylipäättään toisiamme, Junnila ynnää. Kyselyyn vastanneiden toiveissa olivat perhetapaamiset, joihin voisi tulla lasten

kanssa. - Maaseudulla on aika pitkät matkat naapuriin leikkimään, joten yhteistapaamiset tuovat myös lapsille kaverit lähelle, Tiina Niemelä sanoo, vaikka myöntääkin, että Facebook on tuonut naapurit ja kollegat lähemmäksi. - Nyt voi vaihtaa ajatuksia oman pirtinpöydän ääressä, hän nauraa. Tiina Niemelä ehti olla jo vuosia pois paikkakunnalta, ennen kuin tuli takaisin. - Lähdin tuosta naapurista ja vannoin etten ikinä tule takaisin. Tässä sitä nyt asutaan ja syntymäkoti on tuossa kahden kilometrin päässä, hän nauraa. Tiina Niemelä viljelee avopuolisensa Pasi Hovin kanssa kasvinviljelytilalla pääasiassa viljaa. Molemmat käyvät myös tilan ulkopuolella töissä. Myös Tauno Paakkari kävi muualla opiskelemaan ja töissä, ennen kuin tuli takaisin hoitamaan kotitilaansa yhtymän osakkaana. Mukana tuli avopuoliso Arja Kauma, jolle maaseutunuorten toiminta on tuonut uusia ystäviä. - Aluksi päivät kuluivat lasten kanssa kotona, en juuri muita tavannut, hän kertoo. Nyt kokoon-

tumisia on kerran kuukaudessa ja juttu luistaa ja ideat lentävät. Naudanlihaa tuottavassa Maatalousyhtymässä veljensä kanssa töitä tekevä Lasse Lehto on myös tehnyt muita töitä ennen viljelijäksi ryhtymistään. - Olin metsäkonehommissa muutaman vuoden, ennen kuin ryhdyin kokopäiväiseksi maatalousyrittäjäksi, hän sanoo. Maaseutunuorten mielestä muualla töissä oleminen on tuonut perspektiiviä maatalousyrittämiseen. - On tässä oma vapaus tehdä töitä, vaikka töitä olisi paljonkin. Se on itsestään kiinni, miten päivänsä järjestää, hän sanoo.

- Oman työn tulos näkyy heti niin hyvässä kuin pahassa, maaseutunuoret sanovat. - Nuorten toiminnassa olemme liikkeellä enemmän makkaranpaistomeiningillä, kuin virallisella kokousmiehellä, Ville Junnila nauraa. Maatalousyrittäjän päivät ovat pitkiä ja vaihtelevia ja aina säiden armoilla. Yhteisistä illoista maaseutunuoret hakevat vertaistukea ja rentoja hetkiä. Tulevaisuuden MTK-Ruukin maaseutunuoret näkevät haasteista huolimatta valoisana. - Töitähän tässä saa tehdä, mutta meillä on täällä hyvät lähtökohdat. Tilakoot ovat keskimääräisesti suurempia kuin muualla Suomessa ja yhteistyö ja avunanto onnistuvat tällä paikkakunnalla. - Järjestämme täällä matalan kynnyksen toimintaa koko perheelle, Tiina Niemelä kiteyttää. Maaseutunuoret tekevät myös opinto- ja tutustumismatkoja ja järjestävät juhlia ja tapahtumia. Toiminnasta saa Ruukissa parhaiten tietoa ottamalla yhteyttä joko puheenjohtajaan Tauno Paakkariin tai sihteerin Tiina Niemelään.

Teksti ja kuva: Tuula Uitto

Fakta

Maaseutunuoret - nuoret ja lupaavat - ovat osa MTK-järjestöä. Maataloustuottajien yhdistyksissä toimii maaseutunuorten kerhoja, maataloustuottajien liitoissa ja keskusliitossa on maaseutunuorten valiokunnat.

MTK-Ruukin maaseutunuorten puuhamiehet Lasse Lehto, Tauno Paakkari, Arja Kauma, Tiina Niemelä ja Ville Junnila sekä Tiina Niemelän ja Pasi Hovin lapset sylissä Akseli, vieressä Luukas ja Aino Hovi.

Pääkirjoitus

Syksyn satoa

Kuluneena kesänä ja varsinkin syksynä oli viime vuodesta poiketen mukavaa ja välistä jopa epätodellista lukea sääennustuksien pitkistä poutajaksoista. Vaikka kesä oli säänpuolesta mitä mainioin, näkyivät viime syksyn vaikeat korjuuolot paikoitellen koko kesän. Märissä oloissa tiivistyneet maat eivät joko ehtineet keväällä kylvökuntoon tai sitten kesän harvalukuiset sateet muuttivat pellon järveksi. Tämä olikin hyvä muistutus siitä mikä merkitys maan viljelykunnolla ja etenkin vesitaloudella sadonmuodostumiseen oikeastaan on. Pitkin kesä ja syksy pahimmilla 'rikospaikoilla' onkin näkynyt joko kaivinkoneita perkaamassa umpeenkasvaneita ojia tai salaajaputkia odottamassa märimpien kohtien täydennyssalaojittamista.

Jos tänä vuonna ovat säänhaltijat suosineet viljelyksiä, on edunvalvonnan rintamalla välistä tuntunut siltä, että lunta sataisi oikein kunnolla tupaan, ellei kaikkia lainsäännöllisiä uudistusrintamia onnistuta torjumaan. Näistä 'uudistusrintamista' laaja-alaisimpana esimerkkinä on käynnissä oleva nitraattiasetuksen uudistaminen, jossa lähtökohtana on ollut ravinnetasojen tiukentaminen entisestään. Tiukentuvasta linjasta yhtenä seuraisi käytännössä lannansyyslevityksen lopettaminen.

Välistä asetustekstejä lukiessa on vain ihmeteltävä kuinka taitavasti tekstin laatijat ovatkaan onnistuneet muotoilemaan käytännön viljelyyn soveltumattomia ehtoja. On totta, että mikä tahansa syksyllä märissä oloissa aiheutettu ura altistaa maan tiivistymiselle, joka ei palvele ketään ja vähintään viljelijää itseään. Asetustekstissä lannanlevityksen kalenteriin sidottu päivämäärä ei sitä vastoin tätä ongelmaa ratkaise, varsinkaan jos lannan syyslevityksen tilalle esitetään kevätlevityksen aikaistamista. Lopputulokset voi siis olla kaikkea muuta mitä alun perin uudistuksella tavoiteltiin. Nitraattiasetuksesta lisää lehden sivuilla.

Viimeisimpänä vaan eivät vähäisimpänä ole olleet uutiset kansallisten maataloustukien maksatusten laillisuusperusteista tai pikemminkin niiden päättymisestä ja siitä voidaanko jatkossa maksaa Etelä-Suomen viljelijöille artikla 141 mukaisia tukia. Viimeisimpänä käänteinä on jälleen, kuten turvemaiden kyntökiellon osalta, Brysselin pään neuvottelijoiden esittämä Suomi-pykälä. Mitä nyt esitetty uusi Suomi-pykälä mahdollisesti pitääkään sisällään ja onko tällä epäsuoraa vaikutusta myös muihin kansallisiin tukiin, kuten pohjoiseen kansalliseen tukeen (142)?

Allekirjoittanut siirtyy työuralla uusiin haasteisiin, joten kiitokset kaikille MTK:laisille kahdesta vauhdikkaasta ja mieleenpainuvasta vuodesta.

Toivon kaikille myös voimia tuleviin haasteisiin, niitä kyllä riittää tuleviksikin vuosiksi!

Matti Perälä

Puheenjohtajan palsta

Vuodet eivät todellakaan ole veljeksiä, tähän aikaan viime syksynä kirjoitin jo vuoden kolmannesta tulevasta osilla peltojamme. Toisin on nyt, kulunut kesä on ollut pääosin viljelijän kannalta erittäin suotuisa. Talvi muuttui kesäksi melkein vailla kevättä ja siitä alkaen on lämpöä piisannut aina näihin päiviin asti. Sadonkorjuu on kyetty tekemään hyvissä olosuhteissa ja sadon laatu ja määräkin ovat olleet positiivisia yllätyksiä, pieniä poikkeuksia lukuun ottamatta. Meidän ammatissamme säätilalla on todella huomattava taloudellinen merkitys, mutta myös vaikutus yleiseen mielialaan on suuri. Tänä syksynä viljelijöiden tavatessa ovat keskustelunaiheet ja sitä myötä mielialat olleet aivan eri tavalla positiiviset kuin viime syksynä. Näillä eväillä on hyvä lähteä kohti talvea.

Järjestökentässämme suurin muutoksia aiheuttava tekijä on tänä syksynä metsänhoitoyhdistyslain muuttaminen. Hallitus on antanut asiasta esityksen eduskunnalle ja sen myötä nykyisen kaltainen veroluonteinen maksu ja pakollinen jäsenyys tulevat metsäpuolelta poistumaan vuoden 2015 alusta. MTK:n sisällä asiaa on valmisteltu eri työryhmissä ja hallintoelimissä jo toista vuotta. Todennäköisemmin metsänhoitoyhdistykset tulevat MTK:n jäseniksi tuottajaliittojen tapaan ja saavat edustuksensa valtuuskuntaan. Metsänomistajat puolestaan saavat käyttöönsä keskusjärjestömme edunvalvonnan ja jäsenedet metsänhoitoyhdistysten jäseninä. Näin voimme edelleenkin kehittää järjestöämme yhä vahvemmaksi maaseudun elinkeinojen puolestapuhujaksi, olipahan kyse sitten maanviljelystä, maaseutuyrittäjyydestä tai metsätaloudesta. Tuottajayhdistyksien on jatkossa entistäkin tärkeämpää toimia yhteistyössä alueella toimivan metsänhoitoyhdistyksen kanssa, yhteistyöstä edunvalvonnassa hyötyvät varmasti molemmat tahot.

Maatalouspolitiikassa ovat pinnalla kansallisen tuen jatkoratkaisut Etelä-Suomen osalta ja CAP- uudistuksen vieminen käytäntöön. Ratkaisut asioihin on löydettävä tämän syksyn kuluessa. Pohjoisen osalta on saatava mahdollisimman pian aikaan järjestelmä, jonka perusteella maidon pohjoisen tuen maksua voidaan jatkaa vuoden 2015 aikana. Näiden suhteen meidän on syytä tuoda asiaamme esille aina päättäjiä tavatessamme.

Kuluva vuosi on järjestössämme yhdistysten vuosi. Useat yhdistyksemme ovatkin kehittäneet uusia ja elvyttäneet vanhoja hyviä toimintatapoja ja tapahtumia, joiden avulla ne ovat tarjonneet jäsenilleen yhteistä tekemistä. Siitä kuuluu suuri kiitos niille sadoille yhdistystemme aktiiveille, jotka jaksavat luoda uutta ja tehdä pyyteetöntä työtä meidän kaikkien hyväksi. Työ on edunvalvontaa päättäjien suuntaan mutta myös yhteisöllisyyttä luovaa yhdessä tekemistä ja vapaa-ajanviettoa.

Nuorissa on tulevaisuus, jota ei sovi unohtaa. Ensi vuonna panostammekin nuorten toimintaan. Nyt on syytä huolehtia järjestönä siitä, että saamme läpi luopumistuen jatkoon tarvittavat muutokset. Ilman toimia nykyisen muotoinen luopumistuki on tiensä päässä. Ala tarvitsee sukupolvenvaihdoksia varten toimivan järjestelmän, jonka ehdot eivät muutu vuosittain. Sukupolvenvaihdos on useamman vuoden prosessi, joka vaatii paljon sekä luopujilta että jatkajilta. Alamme tarvitsee nuoria uusia yrittäjiä, jotka voivat ottaa yritystoiminnan vastuulleen jo alle kolmikymppisinä. Mikäli luopijat joutuvat odottamaan vanhuuseläikeikään saakka ovat jatkajat jo usein liki viisikymppisiä ja hävinneet muille aloille.

Nyt on hyvä aika järjestää erilaisia tapahtumia, joissa tuomme suomalaisen ruoantuottajan merkityksen esille. Aina kannattaa kertoa suomalaisen ruoan laadusta ja merkityksestä oman kunnan elinkeinoelämässä. Ollaan ylpeitä siitä mitä teemme ja annetaan sen näkyä!

Harri Peltola
puheenjohtaja
MTK- Pohjois-Suomi

UUTISJYVÄT

JULKAISIJA
MTK - Pohjois-Suomi

Oulun toimisto
Rautatiekatu 16 C 22,
90100 Oulu
puh. 020 413 3500

Kajaanin toimisto
Kauppakatu 25 A,
87100 Kajaani
puh. 020 413 3370
www.mtk.fi/liitot/pohjoissuomi

PÄÄTOIMITTAJA
Sirpa Törmikoski

TOIMITUS
Tuula Uitto
tuula@kristallijulkaisut.fi
p. 050 4646 777

PAINOPAikka
Eco Print Oy, Iisalmi
puh. (017) 814 642
www.ecoprint.info

Pohjoinen tuki

Suomella ja Ruotsilla on liittymissopimuksen 142 artiklan mukaan lupa maksaa kansallisia tukia varmistaakseen että maataloutta ylläpidetään pohjoisilla alueilla. Tuki on luonteeltaan pitkäaikainen. Tämä pohjoinen tuki maksetaan eläin-, maitolitra- ja hehtaarikohtaisena. Lisäksi pohjoiseen tukeen kuuluu muun muassa lihan ja maidon kuljetustuki.

Pohjoisen tuen alueella tuetaan varteentettava osuus, noin kolme neljäsosaa Suomen maidosta ja naudanlihasta. Alueella tuotetaan myös noin yksi neljä-

sosa Suomen kananmunaista ja enemmän kuin kaksi viidesosaa sianlihasta.

Pohjoisen tuen tarkoitus on ylläpitää tuotantoa sillä tasolla joka se oli ennen EU:n liittymistä. Näin myös on tapahtunut eri selvitysten mukaan. Tiettyinä vuosina maidontuotanto ja sika- ja siipikarjasektorit ovat kuitenkin ylittäneet pohjoisen tuen sallimat tuotantorajoitteet. Nämä tuotantorajoitteet ovat pohjoisen tuotannolle haasteellisia mutta oleellinen osa tukijärjestelmää. Tuotannon hetkellinen kasvu ei kuitenkaan selvitysten mukaan johdu tukitasoista vaan muista syistä.

Tuella on myös maaseutu- ja ympäristöpoliittisia tavoitteita. Näitä tavoitteita saavutetaan selvityksen mukaan parhaiten ylläpitämällä maataloustuotantoa alueella.

Suurempia muutoksia pohjoisen tuen rakenteisiin ei ole tehty Suomen EU:n liittymisen jälkeen. Suurin muutos tehtiin kuitenkin vuonna 2009 jolloin sika- ja siipikarjalouden tuotantoon

sidotut tuet irrotettiin tuotannosta. Myös kokonaismaksuvaltuuksia on aikaisemmin leikattu. Maidon osalta on aikaisemmin otettu käyttöön tasausjärjestelmä jonka avulla tilakohtaisensa maitokiintiönsä ylittäneet ovat voineet käyttää hyväksi alittaneiden tuottajien kiintiötä.

Tällä hetkellä Suomessa valmistellaan miten kesäkuun CAP-ratkaisu sovelletaan Suomessa. Samaan aikaan keskustellaan myös Etelä-Suomen kansallisen tuen jatkosta vuoden 2013 jälkeen. Perussanat näissä keskusteluissa on tukijärjestelmien yhteensovittaminen ja miten EU:n eri tukijärjestelmät sopivat yhteen ja miten Suomen tulisi niitä käyttää.

Kuten aikaisemmin totesin, niin pohjoiseen tukeen ei ole tehty aikaisemmin niin suuria muutoksia. Muutokset tähän asti ovat olleet luonteeltaan enemmän teknisiä ja tuen perusajatus on pysynyt. Pitää kuitenkin muistaa että EU:n perusteet kansallisiin tukiin on, että EU:n maatalouspolitiikan kautta hyväksytyt tuet käytetään

ensin ja sitten on mahdollisuus kansallisiin tukiin. Suomen käytämiin kansallisiin tukiin liittyy myös sitten sisäinen keskustelu 142 ja 141 - artiklan soveltamisesta ja minkälainen kansallinen linjaus käytetään kansallisissa tuissa.

Pohjoisen tuen haasteet tulevaisuutta ajatellen on muun muassa kiintiöjärjestelmän päättyminen. EU:n maitokiintiöjärjestelmä on vuonna 2015 kun järjestelmä päättyy ollut voimassa 31 vuotta. Maitokiintiöjärjestelmä on pohjoiselle alueelle antanut keinon hallita maidontuotantoa niin että pohjoisen tuen tuotantorajoitteissa on pysytty. Toinen kysymys liittyy siihen miten maitosektoria tulevaisuudessa tuetaan, jos eläinkohtainen tuki vahvistuu maitosektorin osalta Etelä-Suomessa niin käytäntö myös pohjoisella alueella saattaa muuttua. Tämä kuitenkin vaatii kansallista päätöstä ja esitystä. Pellervon taloustutkimuksen tekemässä selvityksessä pohjoisen tuen toimivuudesta todetaan, että tuki maidontuotannolle, joka on pohjoisen tuen suurin tukikohde,

on myös jatkossa perusteltua säilyttää tuotantoon sidottuna, muutoin alueelle perinteinen tuotanto vähentyisi selvästi ja muuttuisi laajaperäisemmäksi.

Yksimahaisten osalta suurin haaste liittyy luultavasti siihen miten Etelä-Suomen sika ja siipikarjatuotanto tuetaan jatkossa jos Etelä-Suomen tuki päättyy vuoden 2014 jälkeen. Tässä minulla on oletuksena että tuki ainakin nyky muodossa saa jatkon vuodelle. EU-päästä ei ole tähän asti herunut ymmärrystä siihen että Etelä-Suomen kansallinen tuki yksimahaistille saisi jatkoa.

Suomen kansalliset tuet ovat olleet toistensa ylläpitäjinä ja myös osoittaneet tarpeellisuutensa. Toivottavasti tämä viesti saadaan riittävän selvästi vietyä eteenpäin EU:n päättäjille.

*Jonas Laxåback
Kotieläinasiamies
MTKn, SLCn ja Pellervon
Brysselin toimisto*

MTK:n järjestöuudistus etenee- metsänomistajat vahvemiksi osaksi järjestöä

Tätä kirjoitettaessa Suomen hallitus on juuri antanut esityksensä metsänhoitoyhdistyslain muuttamisesta. Veroluonteinen metsänhoitomaksu poistuu ja metsänhoitoyhdistysten toiminta muuttuu oleellisesti kun niiden toiminta muuttuu vapaaehtoiseen jäsenyyteen pohjautuvaksi yhdistystoiminnaksi.

MTK-järjestössä tulevaan metsänhoitoyhdistyslain muutokseen on valmistauduttu yli kahden vuoden ajan. MHY-lain keskeiset muutokset on osattu ennakoita ja pohdinta tulevaisuuden metsäedunvalvonnan järjestämisestä käynnistettiin välittömästi kun keskeiset asiat lakimuutoksessa olivat ennakoit-

tavissa. Ensimmäinen merkittävä askel otettiin Savonlinnan liittokokouksessa kesäkuussa 2012, jossa linjattiin metsänhoitoyhdistysten liittyvän tulevaisuudessa tiiviimmin MTK-järjestöön.

Liittokokouksen jälkeen MTK:n johtokunta nimesi työryhmän, jossa oli edustajat MTK-keskusliitosta, maataloustuottajien liitosta ja metsänomistajien liitosta. Työryhmän tehtäväksi annettiin valmistella malli metsäedunvalvonnan järjestämisestä ja metsänomistajien järjestäytymisestä MTK-järjestössä vuodesta 2015 alkaen, kun metsänhoitoyhdistyslaki muuttuu.

Heti työryhmän työskentelyn alkumetreillä tuli esille metsäpuolen vahva tahto luopua metsänomistajaliitoista alueellisenä väliportaana ja tahto metsänhoitoyhdistysten jäsenöitymisestä suoraan MTK-keskusliittoon. Maataloustuottajaliittojen edustajille tämä ajatus oli lähtökohtaisesti hyvin vieras ja vastenmielinen. Tuottajapuolella organisaatio on selkeästi kolmiportainen. Jäsenet liittyvät paikallisen tuottajayhdistyksen jäseneksi, yhdistykset valitsevat edustajansa alueellisen tuottajaliiton kokoukseen, jossa tehdään

liiton hallinnolliset ratkaisut mm. toiminnan, talouden ja hallinnon suhteen. Vastaavasti tuottajaliitot valitsevat samassa kokouksessa edustajansa MTK:n valtuuskuntaan, jossa tehdään vastaavat päätökset MTK-keskusliiton suhteen. Metsäpuolen tahto kaksiportaisesta hallintomallista tuntui tuottajaliittojen edustajista vastenmieliseltä.

Talvella 2012-13 työryhmä pohti useita vaihtoehtoja jäsenöitymisen suhteen. Esillä oli malli yhdestä paikallisesta yhdistyksestä, jossa sekä maatalous, että metsäjäsenet olisivat jäseninä samassa yhdistyksessä. Pohdittiin mallia, jossa metsänhoitoyhdistykset ja maataloustuottajayhdistykset olisivat alueellisen MTK-yhdistyksen jäseniä. Järjestäytymismalleja oli esillä lukuisia vaihtoehtoja, mutta sitkeän kokoustamisen jälkeen työryhmä löysi yhteisen esityksen, joka esitettiin MTK:n johtokunnalle ja edelleen MTK:n metsävaltuuskunnalle ja MTK:n valtuuskunnalle.

Esityksen keskeinen sisältö oli vahvasti metsäpuolen tahdon mukainen; metsänomistajaliitot lakkautetaan ja metsänhoitoyhdistykset voivat liittyä suoraan MTK-keskusliiton jäseniksi. Sa-

malla metsänhoitoyhdistyksen jäsenet saavat MTK:n jäsenoikeudet ja metsänhoitoyhdistykset oikeuden MTK:n jäsenpalveluihin. Keväällä 2013, MTK:n valtuuskunta hyväksyi nämä periaatteet valmistelun pohjaksi ja tulevan sääntömuutoksen perustaksi. Tältä pohjalta useat työryhmät tekivät tällä hetkellä työtä järjestön talouden, hallinnon, sääntöjen, henkilöstön, ym. valmistelemissä tulevaan tilanteeseen.

Työryhmien työ päättyi lokakuun puolivälissä, jolloin ne tekivät esityksensä MTK:n johtokunnalle. Johtokunta käsittelee esitykset ja lähettää oman esityksensä lausunnon järjestön eri portaisiin. Lausunnot käsitellään MTK:n johtokunta tekee esityksen MTK:n valtuuskunnalle tulevasta sääntömuutoksesta. Sääntömuutoksen eteneminen vaatii 2/3 enemmistön kahdessa peräkkäisessä MTK:n valtuuskunnan kokouksessa.

Tällä hetkellä elämme tilanteessa jossa metsänhoitoyhdistyslain tuleva sisältö on eduskunnan käsittelemä vaille valmis. Keskeisen sisällön tiedämme jo nyt. Järjestön sisällä käydään tällä hetkellä keskustelua metsänomistajien jäsenöitymisestä MTK-järjestöön,

käydään keskustelua järjestön taloudesta ja käydään keskustelua järjestön vallasta.

Nämä kaikki keskustelut ovat tärkeitä ja ne pitää käydä. Meidän pitää kuitenkin pitää huoli siitä, että oleelliset asiat eivät unohdu lillukan varsien alle. Järjestömmme MTK on koko olemassaolonsa ajan puolustanut maaseudun elinkeinojen asiaa. Metsänhoitoyhdistyslain muuttuminen pitää sisällään suuria uhkia erityisesti metsänhoitoyhdistysten näkökulmasta, mutta samalla se antaa mahdollisuuden hoitaa asiat niin, että yhteisymmärryksessä maataloustuottajien ja metsänomistajien kesken me pystymme muodostamaan MTK:sta todella vahvan maaseudun keskeisten elinkeinojen vaikuttajan. Älkäämme hukatko tätä asiaa lillukanvarsien alle.

*Mauno Ylinen
MTK:n 2. puheenjohtaja
mauno.ylinen@mtk.fi*

Uudistuksia

Nitraattiasetusta uudistetaan

Nitraattiasetuksen uudistus on ollut käynnissä kohta jo pari vuotta, mutta työtä ei ole saatu vielä päätökseen. Useita eriäviä mielipiteitä sisältänyt asetusluonnos oli juuri lausuntokierroksella. MTK ja useat tuottajaliitot jättivät lausunnot, joissa kritisoi- tiin erityisesti asetuksen kustan- nusvaikutuksia sekä käytännön maataloustöiden hankaloitumis- ta. Myös ehdotettujen toimien ympäristövaikutusten arviointi puuttuu.

Miksi asetus tulee uusia?

Nykyinen asetus on vuodelta 2000, joten sen päivittäminen vastaamaan maatalouden nyky- käytäntöjä on paikallaan. Uu- distamisesta on puhuttu vuosia, koska nykyinen asetus on vai- keaselkoinen. Viimeinen sysäys työlle tuli EU:n komissiolta, joka pyytää Suomelta asetukseen tarkennuksia mm. lannan ja lannoitteiden levitysaikoihin ja levitystapoihin sekä sallittuihin tyy- pen käyttömääriin.

Asetus vaikuttaa useaa kautta

Asetuksen ehtoja tulee luon- nollisesti noudattaa kuten muu- takin lainsäädäntöä. Asetuksen nitraattidirektiiviin perustuvat kohdat ovat myös osa useiden maataloustukien ehtona olevia täydentäviä ehtoja. Näin pienellä rikkeellä, jolla ei välttämättä ole ympäristön kannalta suurtakaan vaikutusta, voi olla suuri talou-

dellinen vaikutus tilalle. Lisäksi asetuksella on vaikutusta ympä- ristökorvausjärjestelmän mah- dollisiin toimenpiteisiin ja niistä maksettaviin korvauksiin, sillä la- kisäateisiä toimia ei voi korvata.

Asetusluonnoksessa heikkouksia

Asetusluonnoksessa on useita kohtia, joita ei voi suoraan hy- väksyä. Luonnokseen on kirjattu kohtia, kuten fosforilannoituksen rajoittaminen, jotka eivät tule suoraan nitraattidirektiivistä. Nitraattidirektiivi on niin sanottu minimidirektiivi. MTK katsoo, ettei Suomella ole velvol- lisuuksia, eikä perusteita antaa huomattavasti laajempaa kansal- lista sääntelyä.

Luonnoksessa on nostettu myös nykyisiä suosituksia, kuten lannan multaus tietyissä tilan- teissa ja lantalan kattaminen, si- toviksi. Uutena asiana luonnok- sessa on säädökset orgaanisten lannoitevalmisteiden käytölle, mikä onkin perusteltua.

Asetuksesta on pyritty teke- mään nykyistä selkeämpi, mutta työ on kesken erityisesti lannan ja orgaanisten lannoitevalmistei- den levitykseen ja varastointiin liittyen. Sen lisäksi, että tekstiä on vaikea tulkita, se sisältää usei- ta kiristyksiä. Yksi ongelmallisista kohdista liittyy lannan levi- tykseen kaltevilla lohkon osilla. Luonnoksen mukaan lohkon

osan kaltevuuden ylittäessä 6 % saa lantaa levittää vain sijoit- tamalla tai muokkaamalla se maahan 12 tunnin kuluessa le- vityksestä. Viljelijän on työstästä määrittää lohkon eri osien kal- tevuuksia. Nykyisistä kartoista tähän ei ole apua. Lisäksi kuiva- lannan levitys nurmelle kaltevalle lohkolle on mahdotonta.

Lannan syyslevityksestä on puhuttu paljon. Aikaa ollaan lyhentämässä, ja viimeinen le- vityspäivä olisi jatkossa 31.10. MTK:n vaatimuksena on ollut 30.11. Järkevintä olisi kuitenkin luopua kokonaan aikarajoista, sillä olosuhteet vaihtelevat alueit- ain ja vuosittain. Nykyisessä asetuksessakin oleva lause, jossa kielletään levitys lumipeitteiseen, routaantuneeseen sekä veden kyl- lästämään maahan olisi riittävä ja huomattavasti toimivampi. Poikkeusolosuhteita varten olem- me vaatineet ympäristönsuojelu- lakiin kirjausta, joka mahdollis- taa poikkeusten myöntämisen.

Lantaloiden kokovaatimukset ovat myös kasvamassa. Esimer- kiksi lehmälle kuivalantalan oh- jetilavuus on nykyisin 12 m³/ lehmä/vuosi ja uudessa se on lähes 20 m³. Luonnoksessa esi- tetyt taulukot ovat kuitenkin puutteelliset, sillä kaikkia lanta- tyyppäjä ei ole huomioitu. Hy- vää on eläinten entistä tarkempi jaottelu. Naudat ovat nykyisessä taulukossa kolmena ryhmänä,

mutta uudessa nautoja on kah- deksan ryhmää. Tosin tietävätkö kaikki jo suunnitteluvaiheessa, tuleeko tilalla olemaan sonni- vai lehmävasikoita?

Typpilannoitusta ollaan tar- kentamassa. Eri kasveille on esitetty enimmäistyyppilannoitus- määrät ympäristötuesta tutussa taulukkomuodossa. Ongelmana on ollut saada määrät riittävän suuriksi, jotta runsaiden ja laa- dukkaiden satojen tuottaminen on mahdollista. Lisäksi määrien tulee olla myös ympäristökorva- ukseen ehdotettuja korkeampia, jotta viljelijä voisi saada tukea alennettujen ravinnemäärien pe- rusteella.

Lannan syyslevityksessä tule- van liukoisien tyy- pen sallitusta määrästä on ollut vääntöä. Alku- peräinen ehdotus oli ainoastaan 20 kg/ha, mikä olisi merkinnyt suuria vaikeuksia monille tiloille tai vähintäänkin huomattavaa peltoa-ajon lisääntymistä. Luon- noksessa määrä oli 30 kg/ha, mutta tavoitteemme on saada nostettua se 40 kiloon.

Miten jatkossa?

Asetusluonnokseen jätettiin kymmeniä lausuntoja. Ympäris- töministeriö on luvannut kutsua valmisteluryhmän koolle jatka- maan työtä. Jatkovalmistelu on ehdottoman tärkeää ennen kuin asetus etenee normaalia lainsää- däntöjärjestystä noudattaen val-

tionevoston päätettäväksi. Nyt kannattaa olla päättäjiin yhteyk- sissä, jotta asetuksesta saadaan sekä viljelijän että ympäristön kannalta mahdollisimman hyvä.

Kun asetus joskus aikanaan tule- lee voimaan, on viljelijöiden kou- lutus asiasta tärkeää. Ei ole ihan helppoa viljellä ja lannoittaa lan- nalla kahden kasvin viljelyssä ole- vaa lohkoa, joka on vesistön var- rella ja osittain pohjavesialueella, sen kaltevuus vaihtelee eri osissa ja jossakin naapurin puolella hei- nikossa on vielä talousvesikaivo- kin.

Airi Kulmala
MTK

Päivä Maalla-tapahtuma Haapavedellä

MTK Maaseutuväen Päivä Maalla -tapahtuma järjestettiin 10. toukokuuta Haapavedellä Henna ja Ilpo Lehtolan tilalla. Tapahtumasta on tarkoitus tehdä jokavuotinen ja joka vuosi eri ti- lalla.

- Talkoot pidettiin edellispäi- vänä MTK:n Maaseutunuorten väen kesken, kertoo Henna Leh- tola MTK Maaseutunuorten si- hteeri.

Tapahtumassa vieraat pääsivät katsomaan uutta navettaa ruo- kintapöydältä tossut jalassa hip- sien. Lisäksi tilalla sai tavata mi- nisikoja, karitsoja, koiria, kissoja, kaneja ja poneja.

- Halukkaat pääsivät ratsasta- maan poneilla, Henna Lehtola jatkaa. Lisäksi päivän aikana sai

peräkärrenkyytiä vanhalla trakto- rilla. Buffetissa oli tarjolla pulla- kahvit ja makkaraa. Tapahtuma ei olisi onnistunut ilman yhteis- työkumppaneita, kiitokset mene- vät mukana olleille, MTK Pyhä- laakson Osuuspankille, Raisiolle, Atrialle, ProAgrialle, ja Semexille ym.

Kaiken kaikkiaan erittäin mu- kava päivä, josta on hyvä jatkaa, Lehtola hehkuttaa.

Henna Lehtola
MTK Haapaveden
maaseutunuorten sihteeri
p. 040 913 1095

Nuoret

IntoHimon vuosi 2014

Yhdistysten vuosi jatkuu ensi vuonna luontevasti Maaseutunuoriin painottuneena. Maaseutuyrittäjyydessä ja järjestötoiminnassa eletään murroksen aikaa. Nuorten teemavuosi on MTK:n vastaus näihin haasteisiin ja IntoHimon -vuosi on Maaseutunuorten toiminnassa alku uudelle. Tavoitteena on kehittää toimintaa ja varmistaa, että edunvalvonnallisesti järjestö on vakaalla pohjalla tulevaisuudessa. Teemavuoden suunnittelusta ja toteutuksesta vastaavat Keskusliiton nuorten valiokunta ja Maaseutunuorten asiamies Meri Ojanen. Lisäksi jokaisen liiton alueelle on nimetty oma teemavuoden lähettiläs. MTK Pohjois-Suomen alueella virkaa hoitaa Tuija Korhonen. Lähettilään toimenkuvaan kuuluu olla nuorten vuoden yhteyshenkilönä omalla alueellaan.

Intoa tekemiseen

Teemavuoden nimi kertoo paljon, sillä nuorilla MTK:n jäsenillä löytyy intohimoa maaseutuun ja maaseutuyrittäjyyteen. Nimen on tarkoitus kertoa siitä ammatitaidosta ja ylpeydestä, IntoHimosta, jolla työtä puhtaana ruoan ja maaseutuelinkeinojen eteen tehdään. Nimestä löytyy myös sitä iloa ja pilkettä silmäkulmassa, minkä haluamme olevan osa nuorten toimintaa. Nimen ja teemavuoden myötä haluamme luoda positiivisia mielikuvia maaseudusta ja sen ihmisistä. Tekemisen meiningin kautta nostamme Maaseutunuoria esille uusavuttomuuden vastavoimana yhteiskunnassa, sillä tähän Maaseutunuoret juuri ovat, tekeväisten nuorten yhteisö.

Yhteisiamiesmallilla uusia ihmisiä toimintaan?

Järjestötoiminnan yksi suurista haasteista on uusien aktiivisten toimijoiden löytäminen. Se on

ongelma myös MTK:ssa. Maaseutunuoret ovat ottaneet tavoitteeksi olla houkutteleva organisaatio ja yhteisö, jonka toimintaan on helppo tulla mukaan. IntoHimon vuonna otamme ensimmäisiä askeleita kohti tätä tavoitetta. Tavoitteet pidetään mielessä kaikessa nuorten toiminnassa; koulutuksen, viestinnän ja avoimuuden kehittämisessä. Koko toiminnan läpileikkaavana periaatteena tulee olemaan yhdessä tekeminen, yhteisöllisyyden ja nuorten tavan, eli ilon tuominen mukaan toimintaan.

Teemavuoden aikana MTK Maaseutunuorten valiokunta haluaa herättää keskustelua yhteisiamiesmallista, josta mm. eteläisten liittojen alueella on saatu hyviä kokemuksia. Valiokunta on erittäin huolissaan uusien aktiivien vähäisestä määrästä, ja asiaan olisi herättävä liitoissa ja yhdistyksissä. Järjestöagrologien työn määrä on nykyisellään niin suuri, että nuorten asioiden hoitaminen muiden liiton tehtävien rinnalla jää valitettavan usein liian vähälle huomiolle. Jotta raha ei nousisi palkkauksen esteeksi, voisi kaksi tai jopa kolme liittoa palkata yhteisen nuorten asiamiehen, joka hoitaisi nuorten asioita yhdistys- ja liittotasolla. Yhdistysten rooli nuorten mukaan saamiseen on tulevaisuudessakin keskeinen, mutta on mahdotonta saada toimivia nuorten kerhoja jokaiseen yhdistykseen. Juuri tässä aktivoinnissa ja nuorten "etsimisessä" sekä tapahtumien organisoimisessa nuorten asiamies olisi tarpeen. Tutun asiamiehen yhteydenotto huomattaisiin aina eri tavalla, kuin sähköposti tai mainoskirje.

Tarpeellista toimintaa?

Toisinaan Maaseutunuorten toimintaa on saatettu kyseenalaistaa. Kannattaako siihen edes

laittaa rahaa, nehän vain pitävät hauskaa? Nuorten toiminnan täytyykin olla välillä kaikkea muuta kuin asiaa, jotta järjestötoiminta houkuttelisi uusia ihmisiä. Yhteisö on meidän vahvuutemme ja Maaseutunuorten tapauksessa se tarkoittaa samanhenkisiä ihmisiä, joilla kaikilla on sama tavoite: saada elantonsa maaseutuyrittäjyydestä. Työ voi olla toisinaan yksinäistä ja Maaseutunuoret haluavat tarjota toiminnallaan yhteisön, jossa voi saada koulutusta, puhua asiaa ja höpötellä välillä ihan jotain muita juttuja. Ne muut jutut voivat työssä jaksamisen kannalta olla yhtä tärkeitä, jolleivät jopa tärkeämpiäkin, kuin pelkästään maatalouspolitiikasta puhuminen.

MTK Maaseutunuorten toiminta on tärkeää, jotta tulevaisuudessakin riittää edunvalvojia. Mikäli tarkastelemme nykyisiä järjestön päättäjiä, on heistä suurin osa ollut mukana nuorten toiminnassa. Voidaan siis hyvillä mielin sanoa, että Maaseutunuorten yksi rooli tässä järjestössä on toimia eräänlaisena tulevien päättäjien kasvualustana. Ensi vuonna haluamme herättää nuorten toiminnan kehittämisen tueksi keskustelua Maaseutunuorten strategiasta. Strategian avulla saamme luotua selkeän työnjaon, jonka uskomme helpottavan käytännön toimintaa. Olemme asettaneet tavoitteeksi olla tulevaisuudessa maailman paras maaseutunuorten järjestö. Tämän tavoitteen saavuttaminen edellyttää suunnitelmallista toimintaa.

Himona kaikkea

Teemavuonna mennään toiminta edellä. Nyt ei ole enää aikaa kysellä "mitä tehtäis", vaan asioihin käydään kiinni tapahtumien kautta. Teemavuotta lähestytään valtakunnallisten tapah-

Ensi vuoden intoHimon vuosi on alku uudelle.

Se on Maaseutunuoriin painottuva teemavuosi.

Edellisestä nuorten teemavuodesta on jo ehtinyt kulua aikaa, sillä viimeksi nuorten asioita ruodittiin järjestössä 2005.

tumien kautta, ja liitoilla on iso rooli nuorten aktivoimisessa.

Jotta saavutetaan alueellinen tasa-arvo kaikkialla, ei teemavuoden toimintaa voida jättää pelkästään yhdistysten ja nuorten kerhojen harteille.

Valiokunnan tavoitteena on ollut rakentaa teemavuodelle tapahtumia, joissa on tarjolla sopivassa suhteessa sekä asiaa että viihdettä. Haluamme järjestää tilaisuuksia, joihin oikeasti kannattaa tulla, kauempaa-

kin. Vuosi aloitetaan rytinällä Vuokatista tammikuussa, missä Yhdistysten vuosi vaihtuu IntoHimoksi. Helmikuussa saadaan keskittyä kansainvälisyyteen Helsingissä, minne eurooppalaisia nuoria viljelijöitä saapuu kokoustamaan Ceja-seminaariin ja tutustumaan samalla suomalaisen maatalouteen. Kansainväliset asiat ovat olleet vähän heitteillä nuorten puolella. Tästä eteenpäin haluamme panostaa siihen kunnolla, sillä Cejan toiminnassa mukana olevat nuoret ovat EU:n tulevia päättäjiä ja me suomalaiset haluamme kuulua siihen joukkoon. Huhtikuussa matkaamme Pietariin ympäristöteknologiaseminaariin ja perinteiseen tapaan vietämme myös Syysparlamenttia ja Joulutulia. Tapahtumien päivämäärät ovat jo selvillä, laittakaa ne jo nyt omiin kalentereihin ylös.

Myös järjestökoulutuksessa painotetaan nuorten teemaa ja koulutuksissa pohditaankin ensi vuonna nuorten johdolla, kuinka nuoret tulisi kohdata järjestös-

sä. Nuorten vuoden tapahtumat löytyvät sivun alalaidasta, MTK:n nettisivuilta kohdasta Maaseutunuoret. Lisäksi ajankohtaisia asioita päivitetään nuorten Facebook-sivuille.

Teemavuoden tärkein tavoite on luoda aktiivisuutta ja "säpinää" nuorten toiminnan ympärille. Toivotamme kaikki Maaseutunuoret lämpimästi tervetulleeksi IntoHimon - vuoden tapahtumiin!

Tuija Korhonen, Maaseutunuorten valiokunnan puheenjohtaja

*Tuija Korhonen,
Maaseutunuorten
valiokunnan pj*

*Meri Ojanen
Maaseutunuorten asiamies*

Infolaatikko:

Teemavuoden tapahtumien ajankohtia

- 16.1. Teemavuoden lähettiläiden koulutus Helsingissä
- 24.-25.1. Kapulanvaihto, intoHimon vuoden aloitus ja Yhdistysten vuoden koonti Vuokatissa
- 31.1.-1.2. Sarkamessut (erityisteemana Maaseutunuoret)
- 13.-14.2. Kevätparlamentti ja CEJA-seminaari Helsingissä
- 19.-20.3. AMK Metsäseminaari, alan opiskelijoille suunnattu tilaisuus
- 2.-3.4. AMK Maatalousseminaari, alan opiskelijoille suunnattu tilaisuus
- 10.-13.4. Maatalouden ympäristöteknologia seminaari Pietarissa
- Syyskuu 2014: Päättäjätapaamiset ja järjestön luottamusjohdon kouluttaminen nuorten kohtaamiseen
- 13.-15.11. Syysparlamentti ja nuorten koulutusten uusi alku (Kaakkois-Suomi)
- 23.12. Joulutulet

Lasten maatalousnäyttely Haapajärvellä syyskuu 2013.

MTK-Haapajärvi

MTK-Haapajärvi järjesti yhdessä 7.9.2013 Maaseutunuorten kanssa Lasten Maatalousnäyttelyn makkaran myyntiä reippaassa hengessä Heinämeren lapsille. Kävijöitä 4000 henkeä, joten kiirettä riitti molemmilla osastoillamme.

Merja Piironen, sihteeri

Tämä vuosi on ollut Yhdistysten vuosi 2013

Paikalliset yhdistykset ovat järjestöme vankka perusta ja voimavara. Ne ovat myös jäsenelle läheisin yhteys MTK-järjestöön. Ilman aktiivisia yhdistyksiä järjestöltämme puuttuu kivijalka.

Maailma ympärillämme muuttuu ja niin muuttuvat myös odotukset paikallisen tason toiminnalle. Siksi vuosi 2013 on ollut järjestössämme yhdistysten teemavuosi. Vuoden aikana olemme vahvistaneet paikallista edunvalvontaa sekä korostaneet jäsentemme yhteisöllisyyden ja hyvinvoinnin merkitystä. Aktiivisen tekemisen kautta meillä on edellytykset toimia tehokkaana järjestönä aina paikallistasolta Brysseliin. Tällä aukeamalla on kooste yhdistysten vuoden tapahtumista Pohjois-Suomessa.

Koonnut Tuula Uitto

Iso kokko rakentumassa lauantai-iltapäivällä isäntien toimesta.

MTK-Kajaani

MTK-Kajaanilla aktiivinen yhdistysvuosi. MTK-Kajaani järjesti koko perheen pääsiäiskokkotapahtuman Paltanien venesatamassa la 30.3.2013. Ohjelmassa oli talutusratsastusta, rekiäjelua, hoijakka kelkkailua, mönkijäjelua, arpajaiset, leluongintaa sekä tonkkakisa.

- Tapahtuma on järjestetty vuosittain aina pääsiäislauantai-iltana, tänä keväänä oli 13. kerta, kertoo Päivi Sivonen. Paikalle on tullut kävijöitä mukavasti, sillä kävijämäärä on vaihdellut 500 - 1000 henkilön välillä vuosittain.

Päivi Sivonen, sihteeri

Mtk-V

Järjestimme n...
Vihannin ala-...
kalaisille "lehr...
Murron tilalla...
Päivän aikana...
lehmien kans...
simme yhdess...
vasikalle nime...

Pekka Sandu

MTK-Kärsämäki

MTK-Kärsämäki huolehtii viljelijöiden kunnosta ja järjesti perinteisen virkistysillan viljelijöille Venetpalon hiihtomajalla toukokuussa 2013.

Saara Kallinen, sihteeri

Kuvassa (vas.) Tilaisuudessa venyttelyä vetänyt ja ohjeita antanut fysioterapeutti Merja Väyrynen, keskellä Saara Kallinen ja akillesjänteitä venyttämässä Kari Kallinen.

MTK-Paltamo

MTK Paltamon kevätseikkailu vaaralla järjestettiin Vaarankylän kylätalolla Paltamossa 18.5.2013 yhteistyössä Kainuun 4H-piirin kanssa. Kyssä oli toiminnallinen koko perheen tapahtuma.

Yhdistyksen pj Markku Ronkainen paistaa ja myy makkaraa tapahtumassa, yhdistyksen esittelypiste taustalla olevassa kodassa

Päivi Sivonen, sihteeri

MTK-Pyl

varraspos

Lomaran

Lea Jauhia

S

MTK-Kuusamo

MTK-Kuusamo järjesti huhtikuussa maatalouden seminaarin Kuusamossa yhdessä naapuri yhdistysten kanssa.

Kuusamon valtuustolle jaettiin kuntapäätjäoppaat, kun yhdistys järjesti tutustumisvierailun lypsykarjatilalle. Samalla valtuutetut saivat rautaisannoksen tietoa kuusamolaisesta maataloudesta.

Ulla Käkilehto, sihteeri

Valtuutetut lähdössä navettaan tutustumaan.

Yhdistysten
vuosi 2013

MTK-Puolanka

Puolangan MTK:n tapahtumia ovat:

- Kauppapäivä Paprikassa (kuva on Puolanka-lehden toimituksen ottama)
- Kevätkokous Paljakan pankkupaarissa

Tiina Mäkäräinen
puheenjohtaja

MTK-Pyhäjoki

Meillä Pyhäjoella jo pitkään jatkunut perinne on toukosiunaus. Olemme järjestäneet tapahtumia myös yhteistyössä Pyhäjoen eläkeliiton kanssa vuosittain aina eri kylillä ja kylän koululaiset ovat esittäneet pientä ohjelmaa.

Mari Ikonen, sihteeri

Yppäriin kylältä
Ari Pirkolan tilalta ja Ari on tuossa kylväjä kuvassakin.

MTK-Pulkkila

MTK-Pulkkilan "hittitapahtuma" on Pulkkilan hiihtomajalla hiihtolomaviikolla järjestettävä "Hiihtelypäivä". Tänä vuonna osallistujia 80! Tapahtuma henkii positiivista yhteisöllisyyttä.

Pikkujouluruokailu joulun alla kerää Pulkkilan MTK-väen "saman pöydän ääreen". Meillä on aina tapahtumajärjestelyissä ollut ideana "rentous ja helpous". Eli tilaisuuksien pitää olla helppoja tavoittaa ja ohjelma on aina rentoa.

Tiina Rönkkömäki, sihteeri

MTK-Pyhäjärvi

MTK-Vaala

MTK-Vaala on järjestänyt Vaalan alakoululaisille mahdollisuuden tutustua lypsykarjanavettaan ja lampolaan.

Mika Koukkari,
sihteeri

Muistoja Maaseutuelinkeinojen kehittämisen tiedotus-, koordinaatio- ja aktivointihankkeen tapahtumista keväältä ja kesältä:

Huhtikuun alussa Kuusamossa pohdittiin Mahtuuko robotti Koillismaan navettaan. Kuusamon, Posion ja Taivalkosken tuottajayhdistyksien ja alueen kuntien kanssa yhteistyössä järjestetyssä seminaarissa saatiin rautaisannos tietoutta maitotalouden kehitysnäkymistä.

MSL:n Syökkö nää lähiruokaa -hankkeen kanssa järjestetyssä Lähiruokaparlamentissa 23.4. pohdittiin lähiruuan nykytilaa ja tulevaisuuden näkymiä

Tuulivoimaan kävimme tutustumassa lin Olhavaan suuntautuneella opintomat-kalla

Kesän aikana maaseutua, maataloutta ja lähiruoka-ajattelua nostettiin esil-le kuluttajatapahtumissa eri yhteistyökumppaneiden kanssa: Laitumelle lasku Kempeleessä, Pohjois-Pohjanmaan Ruokaralli, PikkuFarमारit Oulussa

Yhteistyössä YmpäristöAgro II -hankkeen kanssa järjestetyssä Luomumaa-tilapäivässä 21.8. Keräsen tilalla Muhoksella painotus oli tällä kertaa luomumai-don ja -lihan tuotannossa. Kokki Roope Kotila loihdi tilaisuuteen luomuburgerit runsailla lisukkeilla.

Jäsenedut

- Hammaslääkäriasema Aaria tarjoaa erikoisetuna hammashoidon suunnittelukäynnin 25 euron hintaan. Ajanvaraus puh. (08) 534 8100. Lisätietoa: www.hammas-aaria.fi
- Mökkilomia: Kurttilan lomamökeistä 10 prosentin alennus. Lisätietoa puh. 0400 424 130 tai 0400 774 903, www.kurttilanlomamokit.fi
- Oulun koru antaa 10-25 prosentin alennuksen MTK:n jäsenille kaikista normaalihintaisista tuotteista. Lisätietoa puh. (08) 311 2290, www.oulunkoru.fi
- Kajaanissa Kultaseppä Riihijärvi tarjoaa 20 prosentin alennuksen (yhdessä S-bonuksen kanssa) normaalihintaisista tuotteista. Puh. (08) 613 1554
- Suonentieto Oy antaa 15 prosentin jäsenalennuksen atk-ohjelmien hankintahinnasta (alennus ei koske päivityksiä). Etu koskee Suonentiedon Maatalousneuvos-, Agrineuvos-, Nautaneuvos- ja Balanssi-ohjelmatuotteita. Lisätietoa: www.suonentieto.fi
- Sähkösovimus: E.ON Kainuu/Suomi tarjoaa MTK:n jäsenille sähköenergiaa jäsenetuhinnalla. Lisätietoa puh. 0800 92000, www.eon.fi
- Woikoski Oy myöntää jäsenetua hitsauskaasuista ja kaasupullovuokrasta. Tutustu etuihin liiton nettisivuilta tai kysy Woikosken toimipisteistä. Lisätietoa: www.woikoski.fi
- Rokua health&spa. Lähde hetkeksi rentoutumaan Rokualle. Jäsenetuna erityisesti maatalousyrittäjille suunniteltu 2 vrk:n paketti. Lisätietoa puh. 020 781 920
- HajaKaista järjestää toimivat nettiyhteydet - 2 kk jäsenetuna
- Onko morkkula tuskastuttavan hidas ja epäluotettava tai puuttuuko nettiyhteys kokonaan? HajaKaista järjestää MTK:n jäsenille toimivan nettiyhteyden minne tahansa Suomessa. MTK:n jäsen saa kaksi ilmaista kuukautta jäsenetuna. Lue tarkemmin: http://www.mtk.fi/jasenyyt/jasenedit/viestinta_yhteydet/fi_FI/hajakaista_jasenetu/
- Nissanilta 1000 euron lahjakortti - etu voimassa 16.9.2013 31.12.2013
- Kun ostat minkä tahansa uuden Nissanin, saat 1000 euron arvoisen Neste Oil -lahjakortin (aiemmin 500). Kortilla voit maksaa polttoaineostoksesi kaikilla Suomen Neste-ase-milla. Etu on voimassa 31.12.2013 saakka. Lue tarkemmin: http://www.mtk.fi/jasenyyt/jasenedit/muut_edut_bonukset/fi_FI/nissan/
- Lakiasiat Kai Rissanen Ky tarjoaa MTK-Pohjois-Suomen jäsenille yrittäjinä ja yksityishenkilöinä laaja-alaisesti juridisia palveluja, sekä avustaa heitä mahdollisissa oikeudenkäynneissä, nopeasti ja kohtuullisin kustannuksin. Lisätietoa: Varatuomari Kai Rissanen, Kauppakatu 21 4. krs, 87100 Kajaani, Puh. 045- 8482362, faksi (08) 6130362, kai.rissanen@lakikainuu.fi

100% orgaanista seleeniä

Lannoittamalla kasvit Yaran seleenipitoisilla lannoitteilla saat kotoiseen rehuun seleeniä, joka on 100 % orgaanista. Kasvit ottavat lannoiteseleeniä maasta ja muuttavat sen orgaaniseksi. Orgaaninen seleeni imeytyy rehusta tehokkaasti eläinten aineenvaihduntaan ja on parhaiten eläinten hyväksikäytettävissä. Seleeni on tärkeä hivenaine eläinten terveyden ylläpitämisessä.

Lisätietoja seleeni.fi ja yara.fi

Teksti ja kuvat: Tuula Uitto

Työn uusjako - Rengin paikka auki -hanke

Idean keksi vuonna 2010 Veli-Tapio Manninen Maaseudunkehittäminen Modernikolhoosi & Rengin paikka auki - hankkeiden veturi. Samaan aikaan Pyhäjärvellä ja lähikunnissa pyöri työttömien työllistämishanke PATE.

- Kahvitunnilla juttelin projektipäällikkö Jaana Pietikäisen kanssa ja aina kyselin häneltä, joko olet maataloilta saanut työntekijöitä, Veli-Tapio Manninen kertoo. Jaana Pietikäinen PATE - hankkeesta kertoi ongelman olevan siinä, että vain lyhyitä työpätkiä löytyy ja ammattitaitovaatimukset ovat korkeat.

- Siitä lähti ajatus, että entä jos 3 - 4 maatilaa yhdessä ottaa työntekijän, silloin aina jollakin tilalla on töitä ja samalla palkkauskulut jakaantuu. Näin kaikki saavat työhönsä helpotusta viikoksi kuukaudessa, Manninen esittelee.

Koska käytännön toteutus vaatii

menetelmien selvitystä, Manninen kehitti idean kolme vuotiseksi urakaksi ja Ely-keskus lähti kuin lähtikin päärahoittajaksi.

Hankeidean käytäntöön nostaminen vaatii paljon työtä ja selvittelyä Satu Niemiseltä, mutta vähitellen muotoutui nykyinen hyvin toimiva malli, jossa byrokratia on vedetty mahdollisimman vähiin, eli renkirinki. Hankkeen tuloksia on myös, että renkirinki voi olla työnantajana oppisopimuskoulutuksissa, kun ennen oli mahdollista vain yhdellä tilalla olla työpaikanohjaajana. Lisäksi renkiringit ovat samanvertaisessa asemassa kuin mikä muu tahansa työnantaja, jolloin on mahdollista hakea tukia työntekijän palkkaamiseen, jos siihen on vain vaadittavat edellytykset, toteaa Satu.

- Suurin kynnyshän on palkata nimenomaan se ensimmäinen ulkopuolinen työntekijä, Manninen

toteaa. Tällä hetkellä renkirinkejä on jo 7 kappaletta hankealueella sekä lisää on tulossa ja myös hankealueen ulkopuolelle on syntynyt rinkejä. Ringit eivät ole tarkoitettu vain tietynlaisille tiloille, vaan sellaiseen voi liittyä millainen tila vaan, joka tarvitsee lisää käsipareja työtaakan keventämiseen. Nyt toiminnassa oleviin rinkeihin kuuluu kaikilta tuotantosuunnilta olevia tiloja, kuten esimerkiksi aina alle 30 lehmän parsinavetasta lypsyrobotti navetoihin, sekä on viljanviljelytila ja sikala.

- Tällä hetkellä oppisopimuskoulutuksessa on kolme renkiä, joista yksi on opiskelemaan Maatalousalan perustutkintoa Maaseutuyrittäjäksi ja kaksi renkiä on opiskelemaan Tuotantoeläinten hoidon ja hyvinvoinnin ammattitutkintoa, kertoo Satu Nieminen.

Maatalousyrittäjien, jotka suun-

nittelevat isompia investointeja/laajennuksia, kannattaisi ottaa automaattisesti huomioon kannattavuuslaskelmissa ulkopuolisen työntekijän palkkaamiskulut kaiken varalta.

- Koska aina ei voi tietää, mitä yllätyksiä elämä tuo tullessaan ja ovatko ne aina hyviä yllätyksiä, Satu Nieminen muistuttaa.

Tanelin duunit

Nyt Pyhäälmmellä toimii neljän tilan yhteinen Renkirinki, joka työllistää yhdessä renki Taneli Korhosen. Renkirinki syntyi, kun hyvä, ammattitaitoinen renki löytyi nopeasti ja Haapalan tilalla lomittajana ollut Taneli Korhonen palkattiin renkiksi.

- Taneli on ollut meillä lomittamassa ja olemme olleet hänen tosi tyytyväisiä, Sannamaria Lohva kertoo. Nyt Majurin, Kiusalan, Pyykilän ja Haapalan tilojen työongelmat on monin osin selätetty. Renki Taneli Korhonen tekee vaihtelevasti töitä joka tilalla. Työt ovat monipuolisia eikä Tanelin metsäkoneenkuljettaja -taustasta ole kuin hyötyä hommiin.

Taneli Korhonen opiskelee nyt ringissä oppisopimuksella Tuotantoeläinten hoidon ja hyvinvoinnin ammattitutkintoa.

- Tykkään todella paljon monipuolisesta ja itsenäisestä työstäni, Taneli Korhonen kehuu. Kahta samanlaista päivää ei ole. Tanelin duunit ovat pitäneet sisällään perinteisten navettatöiden lisäksi pelto-, metsä-, rakennus-, huolto- ja korjaustöitä. Lyhyesti malli toimii siten, että ne 3 - 4 maatilaa, jotka haluavat palkata yhteisen työntekijän, avaavat yhteisen pankkitilin ja antavat ringille nimen. Samalla perustetaan renkirinki, joka on yritysmuodoltaan Muu yhteisvast-

pidätysvelvollinen, verottajalta saa y-tunnuksen ja renkirinki on virallinen työnantaja.

- Sen jälkeen rekrytoidaan renki, jossa hanke on auttanut laittamalla auki renkin paikan ja ottanut vastaan hakemukset, renkirinkien hallinnon apuna toimiva Satu Nieminen sanoo. Valitsemisen jälkeen sovitaan palkanmaksusta ja kuka sen hoitaa. Hanke on ollut myös tukena palkanmaksubyrokratian pyörittämisessä. Lopuksi renki tekee tuntilistaa ja sen mukaan ringin vastuuhenkilö laskuttaa tiloja renkin työstä yhteisen yrityksen tilille, josta taas rengille maksetaan palkka.

Pyhäälmmellä tilat sopivat keskenään etukäteen, millä viikolla renki on milläkin tilalla. Tyytyväisyys paistaa kaikkien kasvoilta.

- Enää ei ole tilalla asuvia isovanhempia, jotka tekevät yhä tilan töitä. Minusta he ovat vapaansa ansainneet ja saavat viettää aikansa miten haluavat, Hanna Vesämäki Majuri tilalta muistuttaa.

- Taneli on jopa asunut meillä, kun olemme olleet esimerkiksi opintomatalla ja olen erittäin tyytyväinen yhteiseen renkiin, kertoo Sannamaria Lohva.

- Järjestelmä on hyvä. Työllistämme Tanelia keskimäärin viisi päivää kuukaudessa/tila. Tila valikoituu tarpeen mukaan, Tiina Kumpulainen sanoo. Tärkeintä on, että Tanelilla on töitä koko ajan. Maatilojen mielestä on samalla hyvä, että tilan tiedot ja tilanpidon osaaminen on myös jonkun muun käsissä, jos jostain sattuu.

Tämä malli, joka on muotoutunut toimivaksi yksityisissä kotitalouksissa, soveltuu kaikilta osin yritystoiminnan puolelle, Manninen sanoo. Olisiko RENKIRINKI ratkaisu myös työttömyyteen ja työttömyyden?

METSÄAMMATTILAISILTA TURVALLISUUTTA TILAKAUPPAAN!

**LAPIN METSÄMARKKINAT OY LKV
POHJOIS-SUOMEN METSÄMARKKINAT LKV**

KAINUU

Vaala, Kukkolan kylässä määräala n. 34,9 ha. Puusto n. 1.157 m³. Hp. 30.000 €. Lisätiedot: Pertti Lahtinen p. 0440 181 808.

POHJOIS-POHJANMAA

Kärsämäki, Nuttuperä, metsätala n. 50,6 ha. Arvioitu puusto 4.446 m³. Hp. 98.000 €. Tarjoukset viimeistään 21.10.2013. Lisätiedot: Hannu Pääkkö p. 0400 388 589.

Oulu, Kiimingin Loukkojärven pohjoispuolella kahdessa palstassa oleva tila. Pinta-ala 18,9 ha, josta metsämaata 14 ha. Puuta kaikkiaan 1.074 m³, josta tukkia 158 m³. Mukavat hakkumahdollisuudet. Hp. 28.000 €/tarjous. Tarjoukset 25.9.2013 mennessä. Lisätiedot: Juhani Heikkinen p. 0400 287 288.

Pyhäntä, Ahokylä 58,8 ha määräala maantien varressa. Kokonaispuusto 5.487 m³, pääasiassa varttunutta ja uudistuskypsää metsää. Määräalaa kuuluu myös rantapalsta. Hp. 130.000 €/tarjous. Tarjoukset 14.10.2013 mennessä. Lisätiedot: Matti Otsamo p. 040 736 0682.

Pyhäjärvi, yhteismetsäosuudet 32/927. Harvinainen tilaisuus päästä yhteismetsän osakkaaksi. Valkeislammin yhteismetsän koko pinta-ala 2.169 ha, hakkuusunnite 5.600 m³/v, puuston kasvu 8200 m³/vuosi. Osakkailla pienriistan metsästysoikeus. Helppoa metsänomistamista. Hp. 100.000 €. Lisätiedot: Tarja Manninen p. 0400 807 229.

Siikalatva, Piippola määräala n. 63 ha. Puusto 5.364 m³. Välittömästi hakattavaa puustoa. Hp. 142.000 €/tarjous. Lisätiedot: Kari Salo p. 040 736 0681.

LAPPI

Rovaniemi, Siikakämä vain reilun 40 km päässä Rovaniemen keskustasta etelään Saarikämän tien laidassa suuri itsenäinen tila. Pinta-ala 182 ha, josta metsämaata 108,8 ha. Ainespuuta 5.550 m³. Tilalla menee metsätie. Tilalla on 1940-luvulla rakennettu hirsirakenteinen ok-talo. Sähköliittymä on ja vesi omasta porakaivosta. Lisäksi tilaan kuuluu oma noin 3 ha:n tekojärvi. Järven rannoilla olisi useitakin mukavia mökin/laavun paikkoja. Hp. 170.000 €. Lisätiedot: Ulla Käkelä p. 040 735 1360.

Kaikki kohteemme sekä tarkemmat tiedot netissä, osoitteessa:

Sähköistä palvelua metsänomistajalle

Metsäsi löytyy nyt myös netistä!

Nyt voit hoitaa metsäsi kätevästi kotona silloin, kun sinulle sopii. Metsään.fi-palvelua on helppo käyttää, eikä se vaadi metsäalan asiantuntemusta. Tutustu palveluun osoitteessa www.metsään.fi

metsäkeskus

Asiakastuki: 029 432 409

Agrimarket – ammattilaisen valinta

www.suomenrehu.fi
www.agrimarket.fi

Maatilan turvallisuuskartoituksella etua monessa muodossa

Ennaltaehkäisevä turvallisuustyö kannattaa aina. Vaikka vakuutusturva olisikin asiallisesti hoidettu, syntyy vahinkotilanteissa aina harmia ja murhetta, jota ei voi rahassa mitata. Puhumattakaan henkilövahingot, joita sattui viime vuonnakin maataloilla useita tuhansia. Näistä 10 johti kuolemaan.

LähiTapiola haluaa maatilojen johtavana vakuutusyhtiönä tehdä kaikkensa vahinkojen ennalta ehkäisemiseksi. Siksi vakuutusmyyjien ja edustajien käyntiin on sisällytetty turvallisuuskartoituksen tekeminen. Näin saadaan hahmotettua vakuutettavan maatilan yleinen turvallisuustaso ja vahinkojen todennäköisyys.

Silti pelkkä turvallisuuden kartoitus ei vielä paranna mitään. Tarvitaan turvatekoja, joilla havaittuja puutteita poistetaan. LähiTapiolan edustajat osaavat kertoa kunkin LähiTapiolan alueyhtiön alueella toimivista turvallisuuskumppaneista, jotka osaavat auttaa, mikäli turvateot edellyttävät erityistä osaamista tai asiantuntijaa.

LähiTapiolan turvallisuuskartoitus

LähiTapiolan turvallisuuskartoitus koostuu 13 selvittävästä kohdasta, joiden lopputuloksena maatilan riskitaso pisteytetään. Parhaat pisteet saa maatila, jolla ei ole havaittu lainkaan puutteita selvitettyissä turvallisuusasioissa. Näitä maatiloja nimitetään jatkossa Turvatiloiksi. Toisessa ääripäässä voivat suuririskisillä tiloilla pisteet mennä jopa miinukselle. Maatila saa kartoituspalvelusta raportin pisteistään ja ehdotuksen parannettavista kohdista.

Paloriskejä kartoitettaessa kohteena ovat sähkön, lämpökeskuksen, työkojen sekä tulitöiden aiheuttamat paloriskit. Päähuomio pisteytyksessä kohdennetaan viranomaisvaatimusten täyttymiseen. Monet nykyisellään viranomaisen vaatimista toimenpiteistä ovat suhteellisen huonosti tunnettuja ja siksi niistä muistuttamiseen on syytä, ettei jossain vaiheessa tule yllätystä. Muutamassa kohdin turvakartoituksessa hyvitetään pisteillä yli viranomaisvaatimusten toteutetuista turvateoista. Esimerkkinä tällaisesta on sähkötarkastuksen tekeminen viiden vuoden välein kaikissa rakennuksissa, kun se viranomaisvaatimusten mukaan vaaditaan vain yli 35 ampeerin sulakkeen takan olevista tuotantorakennuksista 15 vuoden välein.

Paloturvallisuuden lisäksi maatilan turvallisuuskartoituksessa kannustetaan pisteytyksellä maatilayrittäjää kiinnittämään huomiota ympäristöriskien huomioimiseen. Lisäpisteitä saa myös työterveyshuoltoon kuulumisesta. Tällä viimeksi mainitulla on selvä yhteys henkilöriskien vähentämiseen.

Maatilayrittäjän voimassa oleva tulityökortti on yksi konkreettinen turvateko, joka tuo pisteitä maatilan turvallisuuskartoituksessa.

Kaikkien turvallisuuskartoituksessa tehtävien toimenpiteiden hallinnoimiseksi maatilayrittäjältä edellytetään turvallisuusasioiden systemaattista dokumentointia. Käytännössä tämä tarkoittaa kansiota, minne tarkastusdokumentit ja pöytäkirjat on tallennettu systemaattisen järjestelmän mukaisesti. LähiTapiolan edustajalta saa Turvallisuuskansion näiden dokumenttien tallentamiseen. Kansiossa on suositus sisällysluetteloksi ja kuhunkin kohtaan tallennettavista asiakirjoista.

Turvallisuuskartoitus on osa LähiTapiolan maatalo-asiakkaiden laajempaa riskien ja talouden hallinnan huolenpitoa. Tämä huolenpito koostuu:

- henkilöiden vakuutusturvasta
- kokonaisvaltaisesta talouden hallinnasta (esim. säästäminen ja sijoittaminen, varainhoito, rahoitus)
- omaisuuden ja toiminnan vakuutusturvasta
- maatilan riskienhallinnasta

Turvallisuuskartoitus ja MTK-etu

Turvallisuuskartoitusten tekoa pyritään edistämään uuden LähiTapiolan ja MTK:n yhteistyösopimuksen avulla. Sen mukaan vuoden 2014 aikana uudistuvissa LähiTapiolan maatilavakuutuksissa on mahdollista saada korotettu MTK-etu, kun asiakkaalle on tehty edellä kuvattu turvallisuuskartoitus. Pelkkään todistettuun MTK-jäsenyyteen liittyvä etu vakuutusmaksusta on 10 %. Turvallisuuskartoitus tuo tuohon etuun 5 %:n lisän.

Korkeampi etutaso ei tässä vaihees-

sa edellytä mitään tiettyä pistemäärää. Riittää, että turvallisuuskartoitus on tehty. Tarkoitus on päivittää turvallisuuskartoitus kolmen vuoden välein. Korkeamman etutason säilyttäminen edellyttää päivitettyltä kartoitukselta pisteiden paranemista. Eli käytännössä siis vähintään yksi turvallisuusteko on tehty kolmen vuoden aikana. Mikäli kaikki 13 kartoitettavaa kohtaa ovat jo kunnossa eli kyseessä on Turvatila, ei korkeampi etutaso edellytä enää lisäturvatekoja.

Maatilan Turvallisuuskilpailu

LähiTapiola yhteistyökumppaneineen julkaisee syksyn KoneAgria-näyttelyssä Maatilan Turvallisuuskilpailun. Tällä kilpailulla etsitään ja palkitaan turvallisia toimintamalleja ja ratkaisuja. Kisaan voi osallistua hyvin erilaisilla konsepteilla. Kyseeseen voi tulla kone, työmenetelmä, yhteistyöverkosto tai kehityskelpoinen idea, kunhan sillä voidaan ehkäistä vahinkoja etukäteen.

Kilpailun järjestäjät toivovat, että turvallisuudella kilpaileminen tuotaisi aivan uusia ratkaisuja, antaisi hyville toimintamalleille julkisuutta ja kehittäisi yleisestikin turvallisuusajattelua. Kaiken palkitsemisen ja euromääräisten etujen lisäksi suurin hyöty ennaltaehkäisevästä työstä on kuitenkin yleinen turvallisuuden tunne, joka syntyy siitä, kun tietää tehneensä kaiken minkä voi. Turvallisuuden tunnehan on Maslowin tarvehierarkian mukaan yksi viidestä ihmisen perustarpeesta.

Juha Helander
LähiTapiola

Maatalousyrittäjä, onko sinulla tilamyyntiä?

Tuotatko tilallasi jotakin syötävää, jota myyt suoraan? Esimerkiksi perunaa, viljatuotteita, marjoja, ternimaitoa, lihaa... Ilmoita sinäkin veloituksetta yhteys- ja tuotetietosi mukaan [aitojamakuja.fi](http://www.aitojamakuja.fi) -sivustolle.

Pohjois-Pohjanmaalta on kirjattu jo 160 ja Kainuusta 57 elintarvikealan toimijan yhteystiedot! Voit ilmoittaa yhteystietosi netin kautta osoitteessa www.aitojamakuja.fi

Liity mukaan tai ottamalla yhteyttä Pohjois-Pohjanmaan tai Kainuun aluetoimijoihin.

Maaseutuelinkeinojen kehittämisen tiedotus-, koordinaatio- ja aktivointihanke järjestää koulutuksia:

Maatilojen yhtiöittämisspäivä -koulutus

Kajaani ma 11.11. Hotelli Kajaani, Onnelantie 1
Taivalkoski ti 12.11. Jalavan kauppa, Mikonkuja 2
Oulainen ke 20.11. OAMK Terveystalon yksikkö, Kuntotie 2
Liminka to 21.11. Pitojen Helmi, Ketunmaantie 1
 Koulutukset klo 9.30 - 15.30.
 Limingan koulutus yhteistyössä Säästöpankki Optian, muut LähiTapiolan kanssa.
 Ilmoittautumiset ti 29.10. mennessä.

Kotieläintilojen ympäristölupa-asiat -tiedotustilaisuus

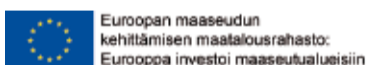
Haapavesi 28.11. klo 10.00 - 15.00
 Yhteistyössä YmpäristöAgro II -hankkeen kanssa.
 Ilmoittautumiset ke 20.11 mennessä.

Naudanlihantuotannon opintomatka Etelä-Pohjanmaalle 11.-12.12.

Lähtöpaikkana Vaala. Pääkohteena Kauhajoen uusi nautateurastamo, muut tilavierailukohteet tarkentuvat myöhemmin.
 Tilaisuuksiin ilmoittautumiset (kts. ilmoitt. päivämäärät) ja lisätietoja:
 MTK-Pohjois-Suomi, Anita Mäkipelto, p. 0400 218 720, anita.makipelto@mtk.fi

Tarkemmat ohjelmat: <http://www.kainuu.fi/maaseutuelinkeinot/>
<http://www.mtk.fi/liitot/pohjoissuomi>

Tervetuloa!

Kinnusen Myllyn jauhot
LÄHELTÄ MEITÄ

VEHNÄ, OHRA- JA RUISJAUHOT POHJOISEN VILJASTA myös luomuna

www.kinnusenmylly.fi Jauhettu ja pakattu Utajärvellä

Omistatko metsää? Hoidetaan metsä tuottamaan!

Metsänhoito on tuottava sijoitus tulevaisuuteen. L&T Biowatti on erikoistunut nuorten metsien ja ensiharvennusmetsien hoitoon. Harvennamme metsiä ja **ostamme samalla energia-, kuitu- ja tukkipuuta** pysty- ja hankintakaupalla.

Tilaa ilmainen metsätalokäynti sinua palvelevalta L&T Biowatin paikalliselta metsäpalveluasiantuntijalta osoitteessa: www.biowatti.fi
 > hae kuntasi metsäpalveluasiantuntija

Puusta puhdasta energiaa
www.biowatti.fi
 p. 010 4608

Varatuomari Kai Rissanen jäsenten käytettävissä

Maataloustuottajain Pohjois-Suomen liitto MTK-Pohjois-Suomi Ry ja Lakiasiat Kai Rissanen Ky ovat solmineet yhteistyösopimuksen. Sopimuksen tarkoituksena on järjestää MTK-Pohjois-Suomen jäsenille yrittäjinä ja yksityishenkilöinä laaja-alaisesti juridisia palveluja, sekä avustaa heitä mahdollisissa oikeudenkäynneissä.

- Tarkoituksena on, että jäsenet saavat kyseiset palvelut käyttöönsä nopeasti ja kohtuullisin kustannuksin, varatuomari Kai Rissanen sanoo. Palvelujen käyttäminen edellyttää yhdistyksen jäsenyyttä, mikä varmistetaan ennen palvelua.

Sopimus kattaa yhdistyksen jäsenten yksityishenkilöinä mahdollisesti tarvitsemia palveluja, jotka voivat koskea mm. perhe-, perintö- ja lahja-asioita, perukirjat ja testamentit, asunto- ja kiinteistökauppa-asiat, sopimusten ja asiakirjojen laadinta, riita- ja rikosasiat, vahingonkorvaus- ja vakuutusasiat sekä jäsenten yrittäjinä tarvitsemat erilaisiin sopimuksiin liittyvien asiakirjojen laadinta.

Lakiasiantoimisto tarjoaa myös maksutonta puhelinvuorontaa, mikäli asian tutkinta ei vaadi yksityiskohdittain ja dokumentteihin perehtymistä. Toimisto tarjoaa myös maksuttoman alkuneuvottelun, varatuomari Kai Rissanen sanoo. Muutoin konsultoinnista veloitetaan sopimukseen mukainen tuntiveloituspalkkio.

Toimeksiantoa vastaanotettaessa lakiasiantoimistolle on toimitettava kaikki keskeiset tiedot asian hoitamiseen liittyvistä seikoista ja mahdollisista tausta-asiakirjoista.

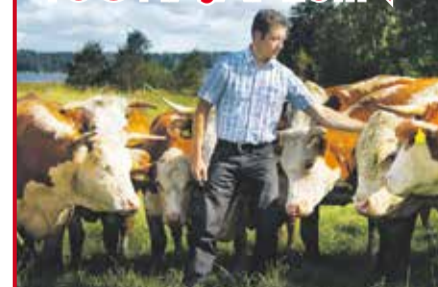
Kai Rissanen
varatuomari

Ota yhteyttä:
Lakiasiat

Kai Rissanen Ky
Kauppakatu 21 4. krs,
87100 Kajaani
Puh. 045- 8482362,
faksi (08) 6130362
kai.rissanen@lakikainuu.fi

ON AIKA NOSTAA TUOTTAJAT ESIIN

Atriassa meillä on tulevaisuus

Atrian nautateurastamo on nykyaikaisin koko Pohjoismaiden mittakaavassa. Se myös antaa mahdollisuuden lihan jäljittämiseen tilalle asti – ja Atria nostaa tuottajat esiin.

Lihakunta

tarjoaa jäsenilleen rahanarvoisia etuja ja Atria-ketjun vahvuudet: Luotettavan markkinakanavan, tuottavat rehuratkaisut, ostoskanavan netissä kellon ympäri. AtriaNauta ja AtriaSika ovat vahva kumppani arjen työssä.

LIHAKUNTA

~ 110 vuotta ~
www.lihakunta.fi

Lisätietoa puh. 020 472 7111
www.atrianauta.fi, www.atriasika.fi, www.a-rehu.fi

